גר מצוה בה א מיי' פי"ב מהל' מעה"ק הלכה יד: בו ב מיי' פט"ז מהל' איסורי ביאה הל"י [טוש"ע אה"ע

סימן ה סעיף יא]: בז ג מיי׳ פ״א מהלכות איסורי מזבח הל׳ ח: בח ד מיי׳ פ״ב מהל׳ בכורות הלכה ח טוש"ע י"ד סימן שיג סעיף א: במ ה מיי פי"ב מהלי מעה"ק הלכה טו:

תורה אור השלם

 בָּל הַמִּנְחָה אֲשֶׁר תַּקְרִיבוּ לַיִּיָ לֹא תַעְשֵׂה תַּקְרִיבוּ לַיִּיַ לֹא תַעְשֵׂה חמע כי כל שאר וכל דבש לא תַקְטִירוּ מִמֶּנוּ אִשֶּׁה לְייִ: ויקרא ביא 2. לא תַאָפָה חָמּץ חָלְקָם נְתַתִּי אתָה מֵאשְׁי לְדְשׁ לְּדְשִׁים הָוֹא בַּחְשָׁאַת נְבְּלְשָׁם: ויקרא וי ג ומְעוּך וְבְתוֹת וְנְתוּק בָּרוֹת לֹא תַקְרֹבוּ לִיִּי וְבְרוֹת לֹא תַקְרֹבוּ לִייִ ובארצכם לא תעשו:

ויקרא כב כד ויקריב זַבַח.4 שלמים ליי לפלא נדר או לְנְדְבָה בַּבְּקֵר אוֹ בַצֹּאן תמים יהיה לרצוו כל מוּם

מוסף רש"י אף נשחט על אותו מום. דסבר ר"ש דבר שחין מתכוין מותר (ברכות לג:). אפילו מת אין מקיזין לו. וחפילו במקום שאין עושין בו מום דיכול לחזור ולהתרפאות המקיז דם מטיל מום בבעל מום דאין לך בעל מום גדול הימנו שהרי ימוח. כולהו . אפייה מיוחדת שהיא מעשה יחידי וחייבין עליה בפני עלמה אף כל מעשה יחידי לג:) והכל מודים שאם לשה הראשון בחימון ובא השני וערכה בחימון וכח השני וערכה כחיתוך והשלישי מפלה, כולם חייבין (שבת קייא... מסרם אחר מסרם. בבהמת חולין נמי, מסרם. בבהמת חולין נמי, מס כרת המחד הבילים ועדיין בכים וכים וכים ונתקן מן הכיס והשליכן שניהם . מייכין (בכורות שם). אם על כורת הוא חייב. שאינו נותקן לגמרי אלא חותכן ומלויין בכיס (שבת קיא.) דכתיב בתריה ובארלכם לא דכמיב מתיה ונאדלכם לא בתקי במרקה מחלקם על בותק, שנחקן מנחקן ומבוקן ומבוקן מבוקן מבוקל מנוק במיל מום בבעל מום בבעל מום בבעל מום בלא במיל במיל מום לא יביה בו. מוכן מול מוס, ומדהוה ליה ועול מוס, ומדהוה ליה לתיכת מום וכתיב כל מום לרבות אפילו בעל מום שלא יטיל בו מוס אחר ורבגן סברי. דרשינן כוליה קרא תמים יהיה לרצון כל מום לא

וחדע דהא מפרש בשמעתין דפליגי במטיל מום בבעל מום דרבי מאיר אסר ורבנן שרו כדאמרינן יקיז אע"פ שעושה בו מום דתמים יהיה לרצון כתיב ובלבד שלא ישחוט עליו דגזרינן דלמא אתי לאערומי ולהקיז אפי בלא אחזו דם ורכי שמעון מיקל טפי דלא גור ושרי מום ס"ל לר' יהודה כר' מאיר דאסר: הכל מודים. אע"ג דפליגי

אף לשחוט עליו אע"פ שעשה מום במתכוין והא דמפרשינן טעמא דר׳ שמעון במתניתין משום דבר שאין מתכוין היינו טעמא משום דעל כרחיך מתני׳ לא איירי כעין ברייתא דבמתני׳ מנן וחכ"א יקיז ובלבד שלא יעשה בו מום ובברייתה התני וחכ"ה יהיז הף ע"פ שעושה בו מום אלא היינו טעמא משום דברייתא מיירי בשאין לו רפואה אא"כ יקיז במקום שיעשה בו מום כמו באחן או בניב שפתים הלכך חשיב הך אחיזת דם כמום והוה ליה כמטיל מום בבעל מום ואפילו במתכוין נמי שרי מאחר דאין לו רפואה אלא אם יעשה לו מום אלא דגזרינן לשחוט עליו דלמא אמי לעשות בו מום כשיש לו רפואה בענין אחר ורבי שמעון לא גזר אבל במתני׳ כשיש לו רפואה בהקות הגוף שאין עושה מום ואפי׳ הכי אסר ר' יהודה דגזר מקום שאין עושה בו מום אטו מקום שעושה בו מום ורבנן שרו במקום שאין עושה בו מום דלא גזור רבי שמעון אומר יהיז אע"פ שעושה בו מום כלומר אף במקום שיכול לבא לידי מום ') ולא שיהא פסיק רישיה ושרי דר' שמעון לטעמיה דאמר דבר שאין מתכוין מותר והשתא ניחא ההיא דפ"ק דפסחים (דף יא.) דמייתי התם מתני' דבכורות ומפרש טעמא דר' יהודה מתוך שאדם

בהול על ממונו אי שרית ליה במקום שאין עושין בו מום אתי למיעבד במקום שעושין בו מום ורבנן כל שכן דאי לא שרית ליה אתי למיעבד והשתא מה לריך לטעמא דרבנן הול"ל דרבנן שרו משום דאפילו מטיל מום במחכוין ליכא איסורא דאורייתא דרבנן שרו משום דאפילו מטיל מום במחכוין ליכא איסורא דאורייתא כדדרשינן תמים יהיה לרצון אלא היינו טעמא כדפרישית דהתם מיירי

אף נשחם על אותו מום רבי יהודה אומר אפילו מת אין מקיזין לו 10 את הדם א"ר חייא בר אבא אמר רבי יוחגן ייהכל מודים אבמחמץ אחר מחמץ שהוא חייב דכתיב ילא תעשה חמץ יולא תאפה חמץ במסרם יאחר מסרם שהוא חייב דכתיב יומעוך וכתות ונתוק וכרות אם על כורת הוא חייב על נותק לא כל שכן אלא להביא נותק אחר כורת שהוא חייב לא נחלקו אלא במטיל ימום בבעל מום ר' מאיר סבר כל מום לא יהיה בו ורבנו סברי יתמים יהיה לרצון ור' מאיר נמי הכתיב תמים יהיה לרצון ההוא למעומי בעל מום מעיקרא בעל מום מעיקרא יו דיקלא בעלמא הוא אלא למעומי פסולי המוקדשים לאחר פדיונם סלקא דעתך אמינא הואיל ואסירי בגיזה ועבודה במומם גמי ליתסרי קמ"ל ורבגן גמי הכתיב כל מום לא יהיה בו ההוא מיבעי ליה ילכדתניא וכל מום לא יהיה בו אין לי אלא שלא יהא בו מום מנין שלא דיגרום לו ע"י אחרים שלא יניח בצק או דבילה על גבי האוזן כדי שיבא הכלב ויטלנו ת"ל כל מום סאמר מום ואמר כל מום אמר ר' אמי הניח שאור ע"ג עיםה והלך וישב לו ונתחמצה מאליה חייב עליה כמעשה שבת ומעשה שבת

דאחזו דם דאין לך מום גדול מזה שהרי ימות אפילו הכי מודים במחמץ אחר מחמץ במנחות כלומר כל המסייעין בחימוץ כגון עורך אחר הלש ואופה אחר עורך כולן חייבין: במסרס אחר מסרס. אפי׳ בבהמת חולין דכתיב (ויקרא כב) ובארלכם לא תעשו ואם בא אחד וכרת הבינים והניחו מלויין בכים ובא אחר ונתקן לגמרי חייב גם הוא: אם על כורת. שמניחן תלויין (4) ו] ויצאו) חייב על נותק לגמרי לא כל שכן: כל מוס. כל ריבויא הוא ומשמע דאפי׳ בבעל מום לא יתו מום אחר: ורבנו סברי תמים יהיה לרלון. כתיב ברישיה דקרת ומשמע הכי אותו שהוא תמים וראוי להיות לרצון בההוא מוהרנא לך דכל מום לא יהיה בו אבל בבעל מום שרי ין: דיקלא בעלמא הוא. דלא קדוש ח] ומאי אינטריך קרא למישרי להטיל בו מום: הואיל ואמירי בגיוה. כדאמרי' בפ"ב דבכורות (דף טו.) מובחי ולא גיוה: קמ"ל. דהואיל ונפדו שרי להטיל בו מום אבל הודם פדיון אסור: לא יהיה. קרי ביה לא (כ) ח)יהיה שלא יטיל בו מוס. בן מוס לא יהיה בו מצי למיכתב וכחיב כל מום לרבות

אפי גן ימוס. אם לא יקיזנו אין מקיזין לו. בפ"ק דפסחים (דף יא.)

סי[מפרש ד] טעמא דר"ין מתוך שאדם בהול על ממונו אי שרית ליה

ה] מקום שאין עושין בו מום אתי למיעבד במקום מום ובמקום

במטיל מום אחר מום כגון הכא

חייב. בהנחה בעלמה: כמעשה שבת.

כולם: הניח שאור על גבי עיסת.

מנחות: וישב לו ונתחמלה מאליה

איכא בשיש לו רפואה ע"י הקזת הגוף שאין עושה בו מום וקלת קשיא מתורת כהנים דדריש התם קראי ומייתי עלה פלוגתא דמתני׳ דהוה ליה לאיתויי פלוגחא דברייתא והכי איתא בפרשת אמור אל הכהנים חמים יהיה לרצון אין לי אלא עשה לא תעשה מנין ח"ל כל מום לא יהיה בו יכול נפל מן, ^{כ)} הגג או נשבר יהא עובר עליו ת"ל לא יהיה בו מום אל חתן בו מום מכאן אמרו בכור שאחו דם כו' כדאיתא בבכורות (דף לה): הבל מורים במחמץ אחר מחמץ שהוא חייב. הקשה הרב רבינו יעקב מאורליינ"ש מהא דאמרינן פ"ק דע"ז (דף יג:) (גמרא עיר שיש בה עבודת כוכבים) גבי מקדיש בומן הזה דקאמרינן נועל דלת בפניה והיא מתה מאליה ופריך ונישוייה גיסטרא ומשני רבא שנראה כמטיל מום בקדשים ופריך נראה מטיל מום מעלייא הוא ומשני 0 כאן בזמן שבית המקדש קיים כו' ופריך וליהוי כמטיל מום בבעל מום דאע"ג דלא חזי להקרבה אסור ומשני בעל מום אע"ג דלא חזי לגופיה לדמיה חזי לאפוקי הכא דלא חזי לא לגופיה ולא לדמיה והשחא הרי מחמץ אחר מחמץ דלא חזי לא לגופיה ולא לדמיה וחייב וי"ל דבזמן הזה יש לפטור יותר ועוד דבמחמץ מיחייבי טפי כדאמר הכא דאפילו מאן דפטר מטיל מוס בבעל מוס מודה במחמץ אחר מחמץ דחייב: להביא גותק אחר בורת. פי' בקונטרס בא אחד וכרם את הבינים והניחם תלויים בכים ובא אחר ונחקן לגמרי ואי אפשר לומר כן דבבכורות פרק על אלו מומין (דף לע:) אמריגן דנחוק וכרות לא הוו מומין פירוש משום דאיתנהו בכיס ונראה דכורת היינו 🗈 שכרתו ממקום חיבורו ולא שנכרתו לגמרי: 🗷לא דמעופי פסודי מוקרשין לאחר פריוגם. הוה מלי למימר למעוטי בזמן הזה דחשיב ליה בפ"ק דע"ו (דף יג:) נראה בעלמא ושמא לא לריך קרא להכי 0:

כי האי גוונא מי מיחייב והאמר רבה בר בר חנה

אמר מום ואמר כד מום. השתא דרשי כולהו תנאי כל ותימה דבריש אלו עוברין (פפחים מג:) דפריך ורבי אליעזר אימא כל לרבות את הנשים כי כל לרבות עירובו וכי תימא רבי אליעור לא דריש כי כל והתניא כו' מאן שמעת ליה דדריש כל ר' אליעור מאי קושיא הא איכא תנאי טובא דדרשי כל וכן ר' עקיבא בפרק התערובות וזכחים דף פנ.) גבי כל חטאת וי"ל דמ"ת קשיא ליה החם דלא משתמיט מנא בשום דוכתא "א] שי פבורן לתערובת חמץ בכרת ועוד אע"ג דלא דרשי רבנן החם כל יש מקומות דדרשינן כגון במרובה (ב"ק דף פג.) דאמר כל רבויא הוא ובפרק ב' דסוכה (דף מו:) דריש כל האזרח בישראל ישבו בסוכות מלמד שכל ישראל יושבין בסוכה אחת ור' יהודה דריש הכא כל מום למטיל מום בבעל מום לא דריש החם כל בריש אלו עוברין (פסחים דף מג:) ובפרק קמא דכריחות (דף ד:) נמי דריש ר' יהודה כל דם לכך נראה דהתם כולה בדבר שאין סברא לרבות כגון עירובו וכגון נשים משום היקש וכגון מקלמו דבל מקטירו הני דוקא שייך לדמות ועל זה קאמר כמאן כר׳ אליעור דדריש כל לרבות דבר שאין סברא לרבות ועל זה האמר המאן כל לא דרשי לרכות דבר שאין סברא לרכות ש: הגיח שאור על גבי עיםה והלך וישב לו ונתחמצה מאליה. ואע"ג דכתיב בקרא לא תעשה ולא תאפה משמע מידי דעשייה כגון לישה ועריכה ואפייה וקיטוף הכי נמי לא תעשה קרינן ביה: וכועשה שבת בי האי גוונא פי פיחייב בו'. ב' אע"ג דהדביק פת בתנור מיחייב התם משום דדרכו לאפות ® כולו אבל כאן כשאדם מניח לפת שאור שלם ע"ג עיסה אין דרכה להתחמץ כולה אלא אותו לד לחודיה שנוגע בשאור ואותו לד עלמו אין דרכו להתחמץ חימוץ גמור (דכי ה"ג לא בעינא חמץ נוקשה) דדמי למאכל בן דרוסאי לפיכך מדמי לה מעשה ללי של שבת דהיפך בו חייב לא היפך בו פטור דכל בלד אחד כמאכל בן דרוסאי לאו כלום הוא:

 ל) שבת קיל. בכורות לג: ע"ש,
(בילה מ: בכורות לג:),
נבילרות ליתל יתן,
בככורות ליתל יתן,
בככורות ליתל לחד מום ואחד כל מום, ה) נ״ק, ו) בכיס. ל"ק, 1) [דברים יב], **ח**) יְהַיֵּה שלא יטיל בו מום הס"ד ואח"כ ד"ה אמר מום דמום לא כו'. ד"ה אמר מוס זמנים . ז'ק, מן) שייך לעמ' נו., י) ובלבד שלא יהא. ז'יק, כ) הגג ושתבר. ז'יק, ל) ז'יל ה'ית, מ) שנכרמו לגמרי ממקום מו מ) שנכרתו נגמרי ממקום חיבורם ונתוק שנתקם לגמרי אלא שהם בכיס הס"ד. ל"ק,
נועי' היטב תוס' בכורות נ) [ועי' היטב תוס' בכורות לג: ד"ה בעל], כ) למימר שיסבור. ל"ק, ע) [וע"ע תוס' לעיל יא: ד"ה ר"י ותו' נדה נג. ד"ה ת"ל ותו' פסחים מג: ד"ה מאן ותו' זבחים פב. ד"ה ת"לן, פ) לפת כולו שלם אבל ת"לן, פ) לפת כונו עשם ... כאן כשאדם מניח שאור ע"ג עיסה כו' גמור בכה"ג אלא עיסה כו' גמור בכה"ג הלא

הגהות הב״ח

(מ) רש"י ד״ה אם על וכו׳ מלוייו חייב כצ"ל וחיבת ויצא נמחק: (ב) ד"ח לא יהיה קרי ביה לא יהא שלא: (ג) ד"ח

רבינו גרשום

אף נשחט על אותו מום. , דקסבר דמקיזו אף במקום שעושה מום וישחוט [אותר] על מום שנעשה בכוונה על מום שנעשה בכונה. ויאכל כלו לכהנים: במחמץ אחר מחמץ. היינו אופה אחר מחמץ. היינו אופה אחר עורך: אם על כרות הוא חייב. שעדיין נשתיירו בו מקצת ביצים: על נותק לגמרי. לא כ"ש: לא נחלקו אלא במטיל מום בבעל מום. דהאי בכור שאחזו דם היינו בעל מום: ורבנן סברי תמים היה לרצון כל מום לא יהיה בו. כלומר כשהוא תמים וראוי לרצוז אסור להטיל בו מום: וההואז למעוטי בעל מום מעיקרו. שנולד במומו ראין אסור להטיל בו מום. דאין אסור להטיל בו מום. סלקא דעתך אמינא הואיל ואסירי בגיזה ועבודה כראמרינן בפרק הלוקח עובר פרתו של נכרי וכל שקדם הקדשם את מומן וכר׳: אמר מום. כלומר יכול למימר מום ואמר כל מום לרבות:

שימה מקובצת

בפ״ק דע״ז (דף יג) דפריך וליהוי כמטיל מום בבעל מום מאי פריך הא ליכא למ״ד בבעל מום מעיקרו י ובזמן הזה בעל מום מעיקרו הוא ואומר הר״ם דלא דמי מום משום דלא חזי להקרבה הוי טפי דיקלא בעלמא. תו״ח: ג) אפילו מת: ז) מפרש מתוך: ס) שרית ליה במקום: ו) תיבת ויצא נמחק: ן שרי א). בבעל מום מעיקרא שנולד מומו עמו